

שחלקה של פנסת ישראל הוא יום הרביעי, הלכה ונרמזה ביום הששי להיות סמוכה לבעלה שנקרא צדיק, יום השבת, לתקן לו שלחן. וזהו שכתוב (ירמיה לא) פי ברא ה' חדשה בארץ נקבה תסובב גבר. זהו בזמן המשיח שהוא ביום הששי, ולכן כתוב ויהי ערב ויהי בקר יום הששי. מה הטעם נוסף ה', מה שלא היה כן בשאר הימים? אבל בכל מקום ה' זו פנסת ישראל, שבאה להזדווג עם בעלה ביום שבת, פשיבא בעלה להקימה מן העפר. ובגלל כך כתוב (ישעיה כו) ובאו האבדים בארץ אשור, זה צדיק וכנסת ישראל.

דבר אחר, מה הטעם נכלל היום השלישי הסוד של צדיק? בגלל ששלוש דרגות מימין ושלוש משמאל, והוא היה באמצע הגוף להשקות לכל כפי להשפיע השפעתו ליום רביעי שהוא פנסת ישראל, שאין לה אור מעצמה סמוך לצדיק הזה. ובא תראה, יום השבת הזה אסור לעשות בו מלאכה, משום כך נכללו בו שני ויאמר, פנגד שתי דרגות, והכפל בו פי טוב. ויאמר אלהים יהי מארת - פנגד דרגה של צדק, מלכות שלמעלה שאין לה אור משלה אלא מה שנותן לה על ידי צדיק, ולכן דוד למטה עני ואביון אחוזי בה, והצטרף להוסיף לו ימים ושנים, והרי בארנו דוקא שבעים שנה, ונקרא יום רביעי.

ויאמר אלהים ישראל ושרצו המים - פנגד דרגה של נצח, שהוא עמוד ימין של התורה, וכנגדו משה

כד ייתי משיחא, דיומא דקדשא ברין הוא אלה שנין אף על גב דפנסת ישראל חולקא דידה יומא רביעאה, אזלא ואתרמיזא ביומא שתיתאה למהוי סמיכא לבעלה דאקרי צדיק יומא דשבתא לתקנא ליה פתורא והאי דכתיב (ירמיה לא) פי ברא יי חדשה בארץ נקבה תסובב גבר דא איהו בזמנא דמשיחא דאיהי ביומא שתיתאה ובגין כך פתיב ויהי ערב ויהי בקר יום הששי. ומאי טעמא אתוסף ה' מה דלא הוה כן בשאר יומי. אבל בכל אתרא ה' דא כנסת ישראל דאתייה לאזדווגא בבעלה יומא דשבתא, כד ייתי לבעלה (ס"א לה בעלה) לאקמא לה מעפרא. ובגין כך פתיב (ישעיה כ"ו) ובאו האבדים בארץ אשור. דא צדיק וכנסת ישראל.

דבר אחר מאי טעמא אתכליל ביום תליתאי רזא דצדיק בגין דתלת דרגין מימינא ותלתא משמאלא ואיהו הוה אמצעייתא דגופא לאשקאה לכולא בגין למנגד שקיותיה ליום רביעאי דאיהי כנסת ישראל דלית לה נהורא מגרמה, סמיך להאי צדיק. ותא חזי האי יומא דשבתא אסיר למעפד עבידתא בגין כך אתכלילו ביה תרין ויאמר, לקבל תרין דרגין והוכפל ביה פי טוב.

ויאמר אלהים יהי מארת לקבל דרגא דצד"ק, מלכו"ת דלעילא דלית לה נהורא מדילה אלא מה דאתייהיב לה על ידי צדיק ובגין כך דוד לתתא עני ואביון אחיד בה ואצטרין לאוספא ליה יומין ושנין והא אוקימנא שבעים שנה דייקא ואקרי יום רביעאי:

ויאמר אלהים ישראל ושרצו המים. לקבל דרגא דנצ"ח דאיהו סמיכא מינא דאורייתא ולקבליה משה לתתא סמיך לעלמא באורייתא דא

הוא דְּכָתִיב (ירמיה ל"ג) אִם לֹא בְרִיתִי יוֹמֵם וְלַיְלָה וְגו' :

למטה סומך לעולם בתורה. זהו שפֿתוב (ירמיה לג) אִם לֹא בְרִיתִי יוֹמֵם וְלַיְלָה וְגוֹמֵר.

וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים תוֹצֵא הָאָרֶץ - כְּנֶגֶד דְּרָגָה שֶׁל הוֹד שְׂאוֹחַז אֶהְרֹן, וְנִקְרָאת יוֹם שְׁשִׁי. בֹּא רָאָה, אֶהְרֹן לְמִטָּה אָף עַל גֵּב שֶׁבֶא מַחֲסֵד, אֲחוּז לְמִטָּה בְּיוֹם הַשְּׁשִׁי שֶׁנִּקְרָא הוֹד, וְעוֹשֶׂה קְרֻבָּנוֹת בְּאוֹתָם מִיְּנֵי בְּהֵמוֹת טְהוֹרוֹת שֶׁנִּבְרְאוּ בְּיוֹם שְׁלוֹ, לְקַרֵּב אֶת כְּנֶסֶת יִשְׂרָאֵל שֶׁנִּרְמְזָה בְּצַדִּיק, לְקֶשֶׁר דְּרָגוֹת הָאֱמוּנָה וְלַהוֹרִיד רַחֲמִים לְעוֹלָם.

וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים נַעֲשֶׂה אָדָם. הָאֱמִירָה הַזֹּאת כְּנֶגֶד הַדְּרָגָה הָעֲלִיּוֹנָה שֶׁל הַכֹּל נִסְתָּרֵת הַנִּסְתָּרִים, רְצָה לַעֲשׂוֹת כְּבוֹד לְדַמּוּתוֹ בְּסוּד שֶׁל אָדָם, וּבְכָל הַדְּרָגוֹת לְמִטָּה נִתֵּן פֶּח לְהוֹצִיא, כֹּל אֶחָד כְּרֵאוּי לוֹ, וְעֲשֶׂה אָדָם שְׁשׁוּלֵט בְּכָל, בְּעֲלִיוֹנִים וְתַחְתּוֹנִים.

וְבֹא רָאָה, עַד שֶׁלֹּא הִשְׁתַּלְּמוּ אוֹתָן שְׁבַע דְּרָגוֹת שֶׁל יָמִים עֲלִיוֹנִים, לֹא הִשְׁתַּלְּם אָדָם לְמַעְלָה. כִּיֹּן שֶׁהִשְׁתַּלְּם לְמַעְלָה אָדָם הָעֲלִיּוֹן, הִשְׁתַּלְּם לְמִטָּה אָדָם הַתַּחְתּוֹן וְכָל הָעוֹלָמוֹת בְּשַׁלְּמוֹת. לְכֹן הִשְׁלִיט אֶת הָאָדָם הַתַּחְתּוֹן עַל כָּל מֵה שֶׁנִּבְרָא בְּעוֹלָם, בְּגַלְל שְׂאָדָם הָעֲלִיּוֹן שׁוּלֵט עַל הַכֹּל. וְלִכֵּן רְמַז בְּפִסּוּק זֶה שְׁבַע דְּרָגוֹת, שִׁישׁ בּוֹ שְׁבַע דְּרָגוֹת עֲלִיוֹנוֹת שֶׁנִּקְרָא בָּהֶם אָדָם שְׁלַמְעֵלָה וְהִשְׁתַּלְּם בָּהֶם. בְּגַלְל כֶּף, נַעֲשֶׂה אָדָם בְּצַלְמֵנוּ, לְתַת לוֹ שְׁפַע מְאוֹתוֹ מְקוֹם שֶׁנִּקְרָא חֶסֶד.

בֹּא רָאָה, מִי שְׁצַלְמֵנוּ זֶה עֲלִינוּ, חֶסֶד אֵל לֹא זָז מִמֶּנּוּ וַיּוֹשֶׁב עַל רֵאשׁוֹ, וּמִתְחַבֵּרֵת בּוֹ שְׁכִינָה בְּסוּף יְמֵינוּ, בְּגַלְל שֶׁחֶסֶד זֶה הוּא שֶׁבֶא לוֹ מִמֶּנּוּ לֹא מִסְתַּלֵּק, עַד

וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים תוֹצֵא הָאָרֶץ לְקַבֵּל דְּרָגָה דְּהו"ד דְּאֶחָיד אֶהְרֹן וְאֶקְרִי יוֹם שְׁתִּיתָאִי. תָּא חֲזִי אֶהְרֹן לְתַתָּא אָף עַל גֵּב דְּאֶתִּי מַחֲס"ד אֶחָיד לְתַתָּא בְּיוֹם שְׁתִּיתָאִי דְּאֶקְרִי הו"ד וְעָבִיד קְרֻבָּנִין בְּאִינוֹן מִיְּנֵי כְּעִירָן דְּכִיָּין וְאֶתְבְּרִיאוּ בְּיוֹמָא דִּילִיָּה (לְקַרְבָּא) לְאֶקְרָבֵא כְּנֶסֶת יִשְׂרָאֵל דְּאֶתְרַמְיָא בִּיהַּ בְּצַדִּיק"ק לְקֶשֶׁרֵא דְּרָגִין דְּמַהִּימְנוּתָא וְלִנְחֵתָא רַחֲמֵי לְעַלְמָא :

וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים נַעֲשֶׂה אָדָם. הָאִי אֱמִירָא לְקַבֵּל דְּרָגָה עֲלָאָה דְּכָלֵא סְתִימָאָה דְּסְתִימִין. בְּעָא לְמַעְבַּד יְקָרָא לְדִיּוֹקְנָא בְּרִזָּא דְּאָדָם וּבְכֻלָּהוּ דְּרָגִין לְתַתָּא יְהִיב חֵילָא לְאֶפְקָא כָּל חַד כְּדָקָא חֲזִי לִיהַּ וְעָבִיד אָדָם דְּשִׁלִּיט בְּכָלֵא בְּעֲלָאִי וְתַתָּאִי.

וְתָא חֲזִי עַד לֹא אֲשַׁלִּימוּ אִינוֹן שְׁבַע דְּרָגִין יוֹמִין עֲלָאִין לֹא אֲשַׁתְּלִים אָדָם לְעִילָא. כִּיֹּן דְּאֲשַׁתְּלִים לְעִילָא אָדָם עֲלָאָה, אֲשַׁתְּלִים לְתַתָּא אָדָם תַּתָּאָה. וְכֻלָּהוּ עֲלָמִין בְּשַׁלִּימוּ. בְּגִין כֶּף שְׁלִטִּיה לְאָדָם תַּתָּאָה עַל כָּל דְּאֶתְבְּרִי בְּעַלְמָא בְּגִין דְּאָדָם עֲלָאָה שְׁלִיט עַל כָּלֵא. וּבְגִין כֶּף רְמַז בְּהַאי קָרָא שְׁבַע דְּרָגִין. דְּאִית בִּיהַּ שְׁבַע דְּרָגִין עֲלָאִין דְּאֶקְרִי בְּהוּ אָדָם דְּלְעִילָא וְאֲשַׁתְּלִים בְּהוּ. בְּגִין כֶּף נַעֲשֶׂה אָדָם בְּצַלְמֵנוּ, לְמִיָּהֵב לִיהַּ שְׁפַע מַהִּהוּא אֶתְרָא דְּאֶקְרִי חֶסֶד.

תָּא חֲזִי, מָאן דְּהַאי צוֹלְמָא עֲלִיָּה, חֶסֶד אֵל לֹא אַעֲדֵי מִנְיָה וַיִּתְבָּא עַל רִישִׁיָּה וְאֶתְחַבֵּרֵת בִּיהַּ שְׁכִינְתָּא בְּסוּפָא דִּיּוֹמוֹי בְּגִין יוֹם רֵאשׁוֹן, וְהוּא רֵאשׁ שֶׁל כָּל הַיָּמִים שְׁלַמְעֵלָה. וְצַלְמֵנוּ